

DUCHOVNÍ POUČENÍ A ÚTĚCHA

„Kdo však prorokuje, mluví k lidem pro jejich duchovní poučení a útěchu“
(1 Korintským 14, 3)

Prostá katecheze čerpající ze zkušenosti Pravoslavné církve

ČTVRTLETNÍK ŽENSKÉHO PRAVOSLAVNÉHO MONASTÝRU SVATÝCH ANDĚLŮ
AFIDNAI ATTIKA ŘECKO

Číslo 6 • prosinec 2014–únor 2015

✠ OBSAH ✠

- **Text 1:** Sváteční pozdrav
Mystická svatba Stvořitele se stvořením
- **Text 2:** Nepromarněme příležitost
Trpělivost v milosrdenství
- **Text 3:** Jak si udržet nablízku svého Anděla strážného
Prostota naší stravy a stolování
- **Text 4:** Neměli bychom se zříkat kříže
Kříž Jeho lásky a náš osobní kříž
- **Text 5:** Dokonce i zvířata dodržují Boží příkázání
Posvátný charakter nedělního dne odpočinku
- **Text 6:** Kazaňská ikona Matky Boží
Šlechtné milosrdenství a vděčnost
- **Text 7:** Význam a užitek – symbolismus a život
Kadidlo
- **Text 8:** Jak správně využít čas bohoslužby
Soustředěná modlitba!
- **Text 9:** Nesuďte podle vzhledu
Vnější vzhled a hloubka srdce

Sváteční pozdrav

Mystická svatba Stvořitele se stvořením

Posílám Vám pozdravení lásky, pokoje a radosti a v upřímné úctě Vám přeji vše nejlepší k radostnému svátku Vtělení Božího Slova, **mystické svatby Stvořitele se stvořením.**

Sjednocení Nebe a země...

Spojení Božského a lidského...

Tajemství Božího milosrdenství...

Naše něžná **odpověď** na láskyplné přiblížení Ženicha-Krista...

Zrození **Příbytku Jeho milosrdenství...**

Hle, Božská semena, jež Vtělení toho jediného Milosrdného zasévá **v poli našeho srdce**, v naději vzkříšení do života věčného.

Amen!

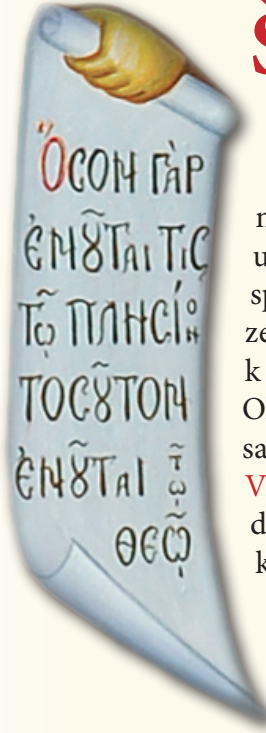
† *Kyprián, metropolita oropský a filijský*

Svátek Narození našeho Spasitele Ježíše Krista,
24. prosince 2014
(podle juliánského kalendáře)

Nepromarněme příležitost

Hospodin nás vede do Nebe cestou trpělivosti ve skutcích milosrdenství*

Šlo o zvláštní společenství, sáčkoli nebylo nijak výjimečné.

Paní Vasiliki byla vdovou a její mladší sestra Marie se nikdy nevdala; oběma bylo už přes šedesát let a žily ve společné domácnosti. Když zemřel jejich bratr, přibraly k sobě ještě švagrovou, paní Olgu, „aby nezůstala na stáří sama“.

Všechny tři chodily spolu do chrámu, společně nakupovaly, společně popíjely na balkóně kávu. Tak tomu bylo na začátku...

***

Stačilo však několik měsíců a soužití se pokazilo. Z paní Olgy se stal pěkný mrzout. Tak se to aspoň jevilo oběma sestrám. Nemohly si na ni zvyknout. Stále po ní musely něco uklízet a přispívala jim méně, než by se slušelo... Společenství bylo odsouzeno k zániku...

Po jedenácti měsících jí oznámily, že se má vrátit domů, s odůvodněním, že „období smutku už skončilo“. Rozchod se neobešel bez štiplavých poznámek a narážek...

***

Jednoho odpoledne odpočívaly obě sestry v obyvacím pokoji. Paní Vasiliki vyšívala a Marie si četla nějakou duchovní literaturu.

„Hele poslouvej, Vasiliko,“ řekla Marie, „přečtu ti, co tady krásně píše jeden starc: „Kdyby nám Kristus poslal anděla, který by nás nabádal, abychom změnili naše životy a učinili pokání, tak bychom to určitě udělali. Ale kdyby nám místo anděla poslal našeho bližního (zvláště toho, kterého nemáme rádi a který nám činí příkoří...) – tak bychom pokání asi neučinili. Naopak, nejspíš bychom ho

vyhnali... A tak bychom promarnili příležitost, kterou nám Bůh posílá k tomu, abychom poznali vlastní hříchy. Přišli bychom o člověka, kterého nám Bůh posílá jako břemeno, aby nás vzal za ruku a přivedl nás do Království Nebeského cestou trpělivosti a vytrvalosti...“

„Opravdu, velmi pěkné!“ řekla paní Vasilika, pokyvujíc souhlasně hlavou. A v naprostém klidu se vrátila ke svému šití.

***

Ani na zlomek vteřiny jim nepřišlo na mysl, že by se jich starcova slova nějak týkala.

(*) Basiles Argyriades, *Tolik, kolik dokážeš* [z řeč.] (Athény: vydavatelství En plo, 2013), str. 17.

Jak si udržet nablízku svého Anděla strážného

Prostota naší stravy a stolování*

Otec Vitalij se stravoval velmi prostě.

Často říkával: „Jestliže máme na stole více než tři různé chody, náš Anděl ochránce odchází.“

Otec Vitalij jedl velmi málo, ale rád hostil druhé tak, aby se najedli dosyta. Zajímavé bylo, že kdokoliv s ním jedl u stolu, nasycil se velmi malým množstvím jídla.

Jedna duchovní dcera otce Vitalije vyprávěla: „Když jsme pobývali u o. Vitalije, skoro vždycky jsme jedli jen brambory. Ale ani ta nejvybranější jídla se nemohla srovnat s tímto jednoduchým pokrmem. Nikde na světě jste nemohl najít takovou vroucnost a lásku, jako u otce Vitalije.“

Když k o. Vitalijovi zavítali archimandrité či biskupové, jedli totéž co ostatní – skromné a jednoduché jídlo – a používali tytéž obyčejné talíře a příbory.

„Po celý svůj život se musíme učit pokoře,“ říkával otec Vitalij.

(*) *Podivuhodný starc Vitalij. Život, zápas a duchovní dary* [z řeč.]

(Soluň: vydavatelství Orthodoxos Kypsele, 2008), str. 99.

Kříž Jeho lásky a náš osobní kříž

„Zažil jsem, synku, ve svém životě veliké hoře...
Dvacet dní poté, co jsem se zasnoubil, ulehla
má snoubenka s vysokými horečkami. Zjistili jí těžkou formu tuberkulózy. Své rozhodnutí jsem však nezměnil a oženil se s ní. Můj otec mi místo blahopřání vynadal, hrozil pěstí a nazval mne tvrdohlavým oslem.
Nikdo by mi asi nevyčítal, kdybych od sňatku odstoupil.“

Já jsem však pochopil, že přede mnou leží můj osobní kříž.
Cožpak jsem ho mohl nepřijmout?
Jak bych se ospravedlnil před Tím, který se z lásky ke mně nechal ukřižovat?
Ne! Horečnaté oči mé milované by mne pronásledovaly celý život.
Copak jsem se mohl pro nějakých šedesát let bezstarostného pozemského života zřít kříže, který mi poslal Kristus z lásky ke mně?
Oženil jsem se s ní a nyní je to již šedesát let, co se o ni starám.
Sláva Bohu!“

Dokonce i zvířata dodržují Boží přikázání

Posvátný charakter nedělního dne odpočinku*

Jeden rybář přinesl otci Minasovi ze Skytu sv. Anny (Svatá Hora Athos) k oslavě chrámového svátku čerstvou rybu.
Starec byl překvapen. Jak jen mohl rybář přinést čerstvou rybu, když byla neděle?
„Kdy jsi ji chytil?“ zeptal se rybáře.
„Dnes ráno. Je naprosto čerstvá,“ odpověděl rybář.
Otec Minas mu však řekl: „Mé dítě, já ji od tebe nemohu koupit. Je prokletá, neboť jsi ji chytil v neděli.“
Rybář tomu nechtěl uvěřit, a tak mu starec řekl: „Chceš se přesvědčit sám? Dej rybu tady kočce, a uvidíš, že se jí ani nedotkne.“ A opravdu, kočka se ryby ani nedotkla, ba dokonce se s odporem odvrátila.

Rybář byl ohromen. Od té doby už nikdy v neděli ani na velké svátky nepracoval.

* * *

Otec Minas byl příkladným mnichem, vynikal askézí a zbožností. Jedl jen jednou denně po třetí hodině odpoledne, a to pouze prosté jídlo bez oleje. Jelikož byl zároveň velmi pokorný, bylo přirozené, že v něm sídlila milost Boží.

(*) Starec Paisios Athonský, *Athonští otcové a athonské příběhy* [z řeč.]
(Sourote, Soluň: vydavatelství Hesychasteria evangelisty Jana Theologa, 1998), str. 132-133.

Posvátná rodinná památka, šlechtné milosrdenství a vděčnost*

Listopad je pro pravoslavné křesťany měsíc duchovní přípravy na veliký svátek Narození Bohočlověka. V listopadu slavíme také svátek Uvedení Přesvaté Bohorodičky do chrámu. Uvádíme pravdivou událost, která se vztahuje

k Bohorodičce. Kazaňská ikona Matky Boží se zvláštním, částečně zašlým nápisem v latince „Eta ikona budet hranit was wsu schizn“ zdobí chrám „Radost všech zarmoucených“ (Всех Скорбящих Радость) v Sankt-Petěrburgu. Příběh této ikony popsala ve svém nedávném článku jedna z věřících tohoto chrámu, Irina Blinová.

***

Jednoho dne přišla do chrámu postarší žena, a když uviděla Kazaňskou ikonu Matky Boží, spráskla ruce údivem:

„Odkud máte tuto ikonu? Vždyť jsem ji darovala jednomu německému vojákovi! Poznávám ji podle tohoto zubu na rámu.“

Vysvětlila jsem jí, že ikonu nám před několika lety předal místní německý konzulát.

Ženě vyhrkly slzy a začala vyprávět, jak se posvátná památka její rodiny dostala do Německa.

***

„Jmenuji se Věra a unikla jsem z rodné vesnice, která se za války ocitla přímo uprostřed bojů. Chtěla jsem odjet se svou sestrou a se svými třemi dětmi už dřív, ale maminka byla těžce nemocná a cestu do bezpečí by nepřežila. „Přijedu za vámi

později,“ slíbila jsem sestře a poslala ji s dětmi k Rjazani, do rolnické osady, ve které žila naše teta.

Měsíc po jejich odjezdu maminka zemřela. Těsně před smrtí mě požehnala rodinnou ikonou Kazaňské Matky Boží. Toutéž ikonou jí kdysi požehnal před svatbou můj dědeček a ona sama jí před patnácti lety požehnala mě a mého manžela, i přesto, že byl Saša komsomolec.

Ikonu jsem si teď nesla ve nuzném vaku s několika málo věcmi, které se mi před odchodem podařilo sbalit. Ocitla jsem se na jednom nádraží. Byla strašná zima, choulila jsem se na lavičce v rohu nádražní budovy a snažila si schovat prsty v úzkém rukávu mého kabátku. Nad hlavou mi zběsile poletoval sníh. Jediné, co jsem cítila, byl hlad a strašná zima.

Najednou přijel s hlukem nákladní vlak. Otevřela se široká vrata vagónů a vyskákali z nich „fric-kové“. Postavili se do zástupů a začali z vagónů vytahovat podlouhlé krabice. Hlavou mi proletěla myšlenka, že to jsou zbraně. Srdce se mi sevřelo úzkostí a zlostí. Ty samopaly pojedou na frontu, kde budou střílet po mém Sašovi a po ostatních ruských vojácích! „Ti prokletí Němčouři!“

Němci si mě kupodivu vůbec nevšimli. Opuštěná a hladem umírající žena je nezajímala. Ani si nevzpomínám, kdy jsem jedla naposledy. Je to už dávno, co jsem za jídlo vyměnila hodinky, snubní prstýnek a maminciny náušnice.

Přes zamrzlou látku vaku jsem nahmatala rám ikony. Ledovými rty jsem zašeptala: „Přesvatá Bohorodice, přímluvkyně naše, spasiž a ochraňuj mé děti, sestru Nađu i mého muže, služebníka Božího, vojína Alexandra.“

„Copak? Je ty špatně?“ ozvalo se nade mnou.

Zvedla jsem hlavu. Nade mnou se skláněl německý voják, v jeho hlase jsem cítila soucit. „Ano, špatně,“ odpověděla jsem.

Němec si ke mně přisedl. Položil na zem svůj velký batoh, chvíli se v něm přehraboval a potom ke mně napřáhl ruku: „Nimmt!“ Byl to kus chleba se slaninou. Okamžitě jsem to zhltila. Potom vytáhl termosku a nalil do víčka horký čaj: „Heiss! Gut!“ Pravděpodobně byl členem nádražní ostrahy. Vy-

padal na dvacet, měl nejspíš světlé vlasy jako můj syn Andrej (pod vojenskou čepicí to nebylo moc vidět), modré oči a nevinnou tvář.

Voják ukázal na lokomotivu, potom na mne a poněkud legračně krčil čelo, snaže se nalézt správné slovo. „Daleko?“ zeptal se nakonec.

„Daleko, ach daleko! Už se tam asi nedostanu.“ A hned jsem mu povyprávěla, že se snažím dostat ke své tetě, ale nemám už vůbec nic. „Mám tam děti. Rozumíš? Kinder!“ říkala jsem a předváděla, že chovám dítě v náručí.

Mladík pokýval hlavou. „O ja, Kinder!“

„Ale už je nikdy nevidím. Umrznu tady!“ Ani jsem si neuvědomila, že pláču.

Voják znovu zalovil ve svém batohu a vytáhl těžký balík. „Zde, vezměte si to!“ Potom rozbalil balík, strčil do něj prst a olízl. „Gut!“ V balíku byla sůl.

Sůl! V té době měla cenu zlata. Za sůl jsem mohla dostat chléb, mléko, všechno. Bylo jí v balíku asi tři kila. A on mi ji jen tak dal. Neznámé ruské ženě.

Když viděl můj údiv, jen pokýval hlavou a usmál se. Potom řekl něco, čemu jsem nerozuměla, zašrouboval termosku, zasunul do batohu, vstal, zamával mi a odcházel.

„Počkejte!“ rozeběhla jsem se za ním. „Tady, vezměte si ji, prosím!“ Podávám mu ikonu. „Was ist das?“ – „Tato ikona vás bude chránit po celý váš život!“ řekla jsem s pevností v hlase.

Nerozuměl. Opakuji znovu: „Tato ikona vás bude chránit po celý váš život.“ Voják vytáhl z kapsy tužku, naslinil špičku a poprosil mne, abych to řekla znovu. A zatímco jsem tu větu opakovala hlásku po hlásce, on na zadní stranu ikony napsal: „Eta ikona budet hranit was wsu schizn.“

Už jsme se nikdy znovu neviděli.

Za sůl jsem pak získala teplé oblečení, boty a chleba a podařilo se mi dorazit do Rjazaně. V roce 1945 se mi z války vrátil manžel.“

***

Když jsem si doposlechla její příběh, s radostí jsem Věře pověděla, co nám sdělili zástupci německého konzulátu, kteří Kazaňskou ikonu darovali našemu chrámu.

Německý voják, o kterém vyprávěla, prošel celou ruskou frontou. Kamarádi mu umírali před očima. Jednou explodoval nákladák, který řídil, ale podařilo se mu vyskočit vteřinu před výbuchem. Ostatní zemřeli. Na konci války trefil granát zákop, v němž se skrývali a který okamžik předtím opustil.

Neviditelná síla ruské ikony mu zcela jistě zachránila život. Pochopil to a zcela přehodnotil svůj život. Otevřel svou duši modlitbě a Bohu.

Když se vrátil domů, oženil se. Vychoval několik dětí. Ruskou ikonu umístil do krásné prosklené skříňky na nejčestnější místo v domě a celý život se před ní modlil.

Když zestárl, poručil svému nejstaršímu synu, aby po jeho smrti odnesl ikonu na ruský konzulát. „Tato ikona žila v Rusku a patří se, aby se tam vrátila. Ať ji pošlou do Leningradu, města, které přežilo blokádu, umíralo hladem a zimou, ale nikdy se nevzdalo.“

Tak se v polovině 90. let objevila v jednom z nově otevřených chrámů Sankt-Petěrburgu, jehož představeným byl tehdy protojerej Alexandr Čistjakov, nevelká ikona Kazaňské Matky Boží s podivným latinským nápisem na zadní straně.

(*) Irina Blinovová, Pravoslavný Sankt-Petěrburg, 22. ledna 2009.

Jako pravoslavní křesťané používáme v našem každodenním životě mnoho posvátných předmětů, jako jsou svíčky, kadidlo, olejové lampy, prosfory, antidor, kříž, ikony. Účastníme se také církevních Tajin a různých obřadů, jako je žehnání chlebu či bohoslužby za zesnulé. Přestože jsme na tyto předměty a obřady zvyklí, často neznáme jejich význam ani správný způsob jejich použití.

Kadidlo*

Historické pozadí

Libovonné kadidlo bylo u východních národů oblíbeno od nepaměti. Zapalovalo se zejména tehdy, když přišla do domu vážená návštěva. Jedním ze tří darů, které přivezli východní mágové betlémskému Králi, bylo proto právě kadidlo.

Na Východě se kadidlo používalo nejen ve světských palácích, ale také v chrámech k uctívání tamních božstev. Kadidla užíval i židovský národ k uctívání pravého Boha. Po vzoru starozákonní židovské bohoslužby převzala praxi užívání kadidla také Církev Kristova.

V prvotním křesťanství měly význam i hygienické důvody. Katakomy byly často naplněny hnilobnými výpary z hrobů, zdi podzemních krypt byly plesnivé a vlhké. Kadidlo tedy představovalo jakousi desinfekci, která měla trochu pročistit vzduch.

Zároveň však Církev nikdy nepřestala užívat kadidla jako duchovní vůně, jež má připomínat nebeskou bohoslužbu. V knize Zjevení píše sv. Jan Theolog o tom, že spatřil, jak se modlitby všech svatých vznášejí před zlatým trůnem v podobě zlatých nádob, naplněných libovonným kadidlem (Zj 5, 8).

Význam a symbolika

Kadidlo symbolizuje naši modlitbu, jež se vznáší jako dým k Božímu trůnu. „Vznášej se moje modlitba jako kadidlo před Tebou...“ (Ž 140/141). Jako se kadidlo, položené na rozpálený dřevěný uhlík,

rozehřeje, změní skupenství a začne stoupat vzhůru, tak se mají i naše duše při vroucí a usilovné modlitbě k Bohu odpoutat od země a materiálních statků a jako libá vůně vzlétnout vzhůru oprostěné od všech pozemských starostí.

Jestliže naši mysl, naši duši povznášíme vzhůru („Vzhůru srdce!“), nabývá naše modlitba čistoty a naše spojení s Bohem zahrnuje celou naši bytost. Vůně kadidla nás přenáší do prostoru modlitby svatých a poukazuje na přítomnost Pána a svatých v našich životech.

Před začátkem Božské liturgie, při proskomidii, okuřování kadidlem symbolizuje dary mágů nově narozenému Kristu. Na konci proskomidie, když kněz zakrývá svaté Dary pokrývkami, okuřuje je „v duchovní líbeznou vůni“, což předjímá sestoupení Svatého Ducha do světa i na předložené Dary. Při Božské liturgii, před Velkým vchodem, kadidlo symbolizuje pomazání Pánova těla myrhou, které vykonal Nikodém. V průběhu Velkého vchodu symbolizuje vůně kadidla přítomnost Ducha Svatého. Když jsou Svaté Dary položeny na *antimins* a zakryty *aerem* (ten symbolizuje kámen, kterým byl zakryt Kristův hrob), okuřování připomíná vonné masti, jež ženy „myronosice“ přinesly k hrobu. Po přijímání věřících umísťuje kněz svaté Dary na prestol a hned je okuřuje. To připomíná vylití Ducha Svatého na apoštoly po Kristově Vzkříšení.

Jaké předměty používat?

K okuřování se používá kadidelnice, dřevěné uhlíky (nebo dřevěný prach) a kadidlo. Kadidelnice, kterou používá kněz, je pohyblivá ko-

vová nádoba, do níž se kladou uhlíky. Je zavěšena na čtyřech řetízcích, na kterých je připevněno dvanáct zvonečků, což symbolizuje Církev a dvanáct apoštolů.

Při bohoslužbě Královských hodin a v několika jiných případech se používá ještě jeden druh kadidelnice, nazývaný řecky „katzion“. Jde o ruční formu kadidelnice se zvonečky, která nevisí na řetízcích a doprovází bohoslužebný zpěv.

Když okuřujeme své domovy, používáme stolní kadidelničky, buď keramické, nebo kovové. Rozpálíme uhlíky, na ně položíme několik zrněk kadidla a před okuřováním uděláme nad kadidelnicí třemi prsty znamení kříže.

Co symbolizuje kadidelnice?

Dno kadidelnice symbolizuje Kristovu lidskou přirozenost v útrobě Přesvaté Matky Boží. Rozžhavené uhlíky představují Božskou, nestvořenou podstatu, oheň Božství – „keř, který hoří, ale není ohněm stráven“. Libá vůně dýmu připomíná vůni Ducha Svatého.

Kde a kdy okuřujeme?

Naše domovy okuřujeme ráno a večer před modlitbou, když čteme prosebný kánon k Přesvaté Bohorodici a když pečeme prosfory. Okuřujeme ikony, členy domácnosti i jejich pokoje.

V chrámu okuřuje kněz žertveník (obětní stůl), svatý prestol, ikony na ikonostasu a věřící, a to před začátkem Božské liturgie. Dále okuřuje celý chrám na počest Bohorodice při zpěvu „Tebe nad cherubíny ctěnější“; po čtení epištoly, při Velkém vchodu a po svatém přijímání se okuřuje oltář a celý Boží lid.

Při požehnání kadidla říká kněz polohlasně tuto modlitbu: „Kadidlo Tobě přinášíme, Kriste, Bože náš, v duchovní vůni líbeznou, kteréž přijav na nebeský obětní oltář Svůj, sešli nám milost nejsvětějšího Ducha Svého.“

Jak správně využít čas bohoslužby

Soustředěná modlitba!*

Jednoho dne okuřoval otec Nikolaos Planas chrám při 9. písni kánonu, když pěvci zpívali: „Tebe nad cherubíny ctěnější a nad serafíny bez přirovnání slavnější...“

S kadidlem prošel kolem ženy, která seděla na bočním sedadle, ale kupodivu ji neokouřil.

O chvíli později přišel k prázdnému sedadlu a pětkrát či šestkrát to místo kadidelnicí okouřil. Pak pokračoval dále.

Když skončila Božská liturgie, přišla k němu ona žena, kterou vynechal, a zeptala se ho: „Otče Nikolaji, během 9. písně jste mě neokouřil a místo toho jste okouřil prázdné místo. Pročpak?“

„Ach, paní Georgie,“ odpověděl otec Nikolaos, „ty jsi nebyla přítomna. Tam, kde bylo to prázdné sedadlo, tam sedává paní Marie, která onemocněla.“

Leží sice doma, ale celým svým srdcem a celou svou myslí byla zde. Ty jsi tu sice byla tělem, ale svou myslí jsi byla u svých koz!“

(*) Protopresbyter Stephanos K. Anagnostopoulos, *Výklad Božské liturgie, založený na skutečných příbězích a zkušenostech světců, kněžích, mnichů a laiků* (Pireus, 2003). Zkušenosti z Božské liturgie, str. 166.

Dělat, či nedělat znamení kříže, když jsme okuřováni?

Když kněz okuřuje, nekřížujeme se. Místo toho skloníme své hlavy v lehké úkloně, na znamení vděčnosti, neboť kněz, který před námi okuřoval svaté ikony, nyní okuřuje i nás - živoucí ikony Boží.

(*) Presbyter Georgios A. Kalpouzios, *Rukověť zbožného pravoslavného života (Samozřejmě věci, o nichž víme tak málo)* [z řeč.] (Athény: vydavatelství Photodotes, 2008), str. 15-19.

Nesuďte podle vzhledu

Vnější vzhled a hloubka srdce*

K našemu chrámu dorazily dvě dívky.

Byla zrovna sobota před Nedělí Samaritánky, kdy se v Evangelii čtou slova: „nemám žádného muže“.

Obě dívky byly oblečené moderně a dosti vyzývavě. Vešly do chrámu a ocitly se uprostřed prostých věřících.

První z nich přišla ke zpovědi. Zeptal jsem se jí, zdali má děti, a ona odpověděla, že dvě.

„A co dělá tvůj manžel?“ zeptal jsem se.

„Nemám manžela,“ řekla.

„Copak se stalo, dvě děti a nemáš muže? Snad nezemřel, nebo se mu něco přihodilo?“

„Ale ne,“ odpověděla, „jedno dítě mám s jedním mužem a druhé s jiným. Víte, pracuji na baru v nočním podniku.“

***

Uvědomil jsem si, že mám před sebou duši, která ve svém životě prožila cosi tragického. A také jsem

si uvědomil, že zítra budeme číst pasáž z Evangelia, kde uslyšíme slova, které na Kristovu otázku, pronesla Samaritánka: „Nemám muže.“

Osud mladé ženy se mne hluboce dotknul.

Pokračoval jsem v rozhovoru a zeptal se jí: „A nepřemýšlela jsi, dcero, o potratu? Dělá to spousta žen a spousta párů, když mají dvě-tři děti... A ty, bez manžela, bez peněz, bez prostředků, ve společnosti, která zavrhuje noční zaměstnání žen i svobodné matky – jak to, že jsi měla odvalu nechat si obě děti?“

Odpověděla: „Víte, co jsem si řekla pokaždé, když jsem otěhotněla? Jestliže Bůh dopustil, abych počala dítě, tak je nemůžu zabít... Mám i tak tolik hříchů a každý den hřeším znovu a znovu, vždyť mám takovou práci... Ale když mi Bůh poslal tyto dvě děti, aspoň se je pokusím zachránit. A možná, že až jednou stanu před Hospodinem, daruje mi spásu za to, že jsem tyto děti zachránila... To jsem si říkala...“

***

Tak to vidíte, kde se v současnosti skrývají ctnosti! V nočním baru!

(*) Z článku metropolitě Neophyta z Morphou (Kypr), *Kristus v našich vesnicích a městech*.

• **Adresa:** Monastýr Svatých Andělů, 145 65 Agios Stefanos, P.O.Box 51891, Řecko • **e-mail:** mhangels@otenet.gr • **tel:** (+30) 22950 22582 • **fax:** (+30) 22950 22582 • **Vychází v osmi jazycích:** angličtině, češtině, francouzštině, gruzínštině, italštině, ruštině, řečtině a švédštině • **Distribuce zdarma** • **S požehnáním a dohledem** metropolitě oropského a filijského Kypriána Řecké pravoslavné starostylní církve (Church of the True Orthodox Christians of Greece) • elektronická verze ke stažení na www.orthodoxiachristiana.cz